

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567
วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ..ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย		✓		มีการนำเสนอซ้ำซ้อน ควรเรียงลำดับจากวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ และผลการวิจัย
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		✓		ตรวจสอบชื่อสถิติ Wilcoxon signed-rank test
3. บทนำ	✓			ปรับให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และสอดคล้องกับบทคัดย่อภาษาไทย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย		✓		ปรับให้สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ทดสอบ 1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้... 2. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำ (ซึ่งเมื่อทดสอบแล้วหลังเรียนครั้งแรกกับครั้งที่ 2 จะต้องไม่ Sig. คือไม่แตกต่างกัน)
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)		✓		ข้อ 1 ควรปรับเป็นมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จะสอดคล้องกับผลที่นำเสนอตามชื่อตารางที่ 2
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓			
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย		✓		นำเสนอตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัย
9. อภิปรายผล	✓			
10. ข้อเสนอแนะ		✓		ต้องเป็นข้อสังเกตหรือข้อค้นพบที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ ต้องไม่ออกนอกขอบเขตที่ทำการวิจัยนี้
11. เอกสารอ้างอิง			✓	ตรวจสอบ Riwan Hussein and Fakhir Mohammed, 2022 ไม่ตรงกับในเนื้อความ ตรวจสอบการเรียงลำดับชื่อผู้แต่ง
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567
วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ semantic feature analysis ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓			
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		✓		ชื่อเรื่อง “Fourth-Year” เนื้อหา “year- 4”
3. บทนำ	✓			
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)		✓		เติมข้อความต่อท้าย “อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” ทั้ง 2 ข้อ
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓			
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย	✓			
9. อภิปรายผล	✓			
10. ข้อเสนอแนะ	✓			
11. เอกสารอ้างอิง		✓		ตรวจสอบรูปแบบการอ้างอิงในเนื้อหา เช่น “และคณะ” ใช้ “et al.” การใช้ & และ and ในชื่อผู้ประพันธ์ (ข้อ 3.6 Brown และ Abeywickrama) เขียนเฉพาะนามสกุลผู้ประพันธ์ การอ้างอิงท้ายเล่ม ตรวจสอบการอ้างอิงวิทยานิพนธ์ การอ้างอิงหนังสือที่มีการตีพิมพ์หลายครั้ง การอ้างอิงวารสารที่ถูกต้อง
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA และเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ เป็นแบบปรนัยชนิดจับคู่คำศัพท์กับความหมาย จำนวน 10 ข้อ และแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA จำนวน 3 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล จำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าสำคัญของความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon test ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความคงทนของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA, ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ, ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

Effects of Using a Semantic Feature Analysis Graphic Organizer on Reading Comprehension Abilities and Vocabulary Learning Retention of Fourth-Year Elementary School Students

ABSTRACT

This article aimed to evaluate effects of using a Semantic Feature Analysis (SFA) graphic organizer teaching technique on reading comprehension abilities and vocabulary learning retention of fourth-year elementary school students by comparing the median score of the reading comprehension abilities and vocabulary learning retention prior to and after learning by following the SFA technique. The target population was 28 students who studied in year-4 elementary school level in the second academic year 2023 at Wittayaprachapat (pseudonym), Bangkok, Thailand. The students were selected to participate in the research by means of a purposive sampling method. Research instruments for data collection were a reading comprehension abilities test and the vocabulary academic achievement test. The reading comprehension abilities test was a multiple-choice test which consisted of 30 question items. The vocabulary academic achievement test comprised 2 parts; part 1 was a matching exam which had 20 items, and part 2 was a multiple-choice test which had 10 question items. The instruments for the experiment were 6 lesson plans designed following the SFA technique. Each lesson plan designed for 2 teaching sessions; a session comprised 50 minutes. The research was undertaken for 3 weeks, 4 sessions per week, a total of 12 sessions. The numerical data were analysed to check median score and standard deviation. Additionally, the research results were examined to check statistical significance by using Wilcoxon test. The research findings showed that the median of reading comprehension abilities was higher than prior to the experiment at the 0.05 level of significance. Additionally, the comparison of the median score of vocabulary academic achievement after the experiment between the first and second times had not a difference at the 0.05 level of significance.

Keywords: Semantic Feature Analysis (SFA) Graphic Organizer, Reading Comprehension Abilities, Vocabulary Learning Retention, Fourth-Year Elementary Students

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นสังคมของข่าวสาร วิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจ และสื่อ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ความหมายกันได้อย่างถูกต้อง การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นผู้มีทักษะในการอ่าน หรือ ความสามารถในการอ่าน คือ สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้องและอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูลได้กว้างไกล และทันสมัยกว่าผู้อื่นที่ขาดทักษะในด้านการอ่าน (วรรณ โสมประยูร, 2544) และทักษะการอ่านที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งก็คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่ง สมุทฺธ ฐิตะพานิช (2551) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การที่ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำ เพราะผู้อ่านใช้ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ สามารถจับใจความสำคัญๆ ได้แยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อย ประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ หรือตัดทิ้งไปได้ สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ มีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด สรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วอย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ ใช้วิจารณ์ญาณของตนเอง พิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ถ่ายโอน หรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะ

โดยการอ่านเพื่อความเข้าใจ จัดว่าเป็นการพัฒนาความรู้เดิมของนักเรียนที่มีอยู่แล้วก่อนเรียน โดยนักเรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน นำมาผนวกเข้ากับความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมของตนที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ความรู้ใหม่จากการใช้ความรู้เดิมของตนเป็นพื้นฐาน ความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่ในสมองกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความรู้ทางด้านคำศัพท์กับการใช้ความคิดและเหตุผลในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านั้นก็จะถูกกระตุ้นให้ทำงานด้วยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่ มาช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Ruddell, 2005) จากการศึกษาพบว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะที่สำคัญ ที่จะทำให้อ่านประเมิน ตีความ แยกแยะประเด็น จับใจความสำคัญ รวมถึงเกิดความเข้าใจและเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการผนวกความรู้และประสบการณ์ของตนที่มีอยู่เข้ากับเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงเป็นทักษะที่สำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ได้

อนึ่ง เมื่อพิจารณาจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ และการสนทนากับครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ภาษาไทย พบว่า ในสาระที่ 1 การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีปัญหาเรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากอ่านแล้วไม่สามารถสรุปเนื้อหา สาระสำคัญ ประเด็นหลัก ประเด็นย่อย ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง รวมถึงนักเรียนยังมีปัญหาในการจดจำคำศัพท์ เนื่องจากไม่สามารถจดจำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วได้หรือจดจำได้เพียงเล็กน้อย และจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2564) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.15 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยอาจเป็นผลมาจากเนื้อหาที่เรียนด้วยในบางส่วน หรือเป็นผลจากรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ขาดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูล และเลือกเอาวิธีการสอนด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความและคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน เป็นกระบวนการที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกหมวดหมู่หรือหัวข้อสำหรับการวิเคราะห์ การวิเคราะห์คุณลักษณะเชิงความหมาย การวิเคราะห์คำศัพท์ การใส่เครื่องหมายในตาราง รวมถึงการร่วมกันอภิปราย ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ทำให้เกิดความมีส่วนร่วม และเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเพื่อนๆ ในชั้นเรียน

เทคนิคการจัดการเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) ได้มีผู้ศึกษาวิจัยในต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น (Mantasiah R., Yusri and Jufri, 2020) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยใช้เทคนิค Semantic Feature Analysis ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาการเขียนและแปลภาษา

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

อังกฤษจำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งในชั้นเรียน การเขียน และชั้นเรียนการแปล และ (Riwan Hussein and Fakhir Mohammed, 2022) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเรื่องและคำศัพท์ขั้นพื้นฐานในการพัฒนาภาษา กับผู้เรียนระดับประถมจำนวน 23 คน ในประเทศอิรัก ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคแบบ SFA มีประสิทธิภาพอย่างมากในแง่ของการเรียนรู้และการเก็บรักษาคำศัพท์ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ เกี่ยวกับการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ยังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มาปรับใช้กับการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ซึ่งประกอบด้วย

1. เพื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA
2. เพื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง *ฉบับแก้ไข พ.ร.บ. ๒๕๖๖*
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SFA ภายหลังการทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research design) โดยเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายใน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ซึ่งออกแบบการวิจัยแบบ one group pre-test and post-test intervention (Cohen et al, 2018) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

et al.,

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

เนื่องจากผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนภายในห้องเรียนซึ่งถูกกำหนดรายชื่อ จำนวนนักเรียน และตารางสอนโดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) ซึ่งทำให้งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นแบบ field experiment ดังนั้น จึงกำหนดนักเรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) ในงานวิจัยครั้งนี้ (Salkind, 2017) โดยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้อง ป.4/2 จำนวน 28 คน ที่ศึกษาในภาคการศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2566 ณ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

โรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) กรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกนักเรียนทั้งสองห้องแบบเจาะจง (purposive sampling) (Creswell and Guetterman, 2019) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวโดยจำแนกตามเพศและสัดส่วนของเกรดในวิชาภาษาไทยดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจำแนกตามเพศและร้อยละของเกรดในวิชาภาษาไทย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566 (N=28)

เพศ	จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 4		จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 3		จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 2	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	8	47.06	6	35.29	3	17.65
หญิง	5	45.45	4	36.36	2	18.18

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดมีดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ซึ่งมีรายละเอียดมีดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีจำนวน 3 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ

ภายหลังจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนความสอดคล้องของตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล แล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจคำสั่งของกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นการวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา นอกจากนี้ นักเรียนใช้เวลาอภิปรายเพื่อระดมความคิดเห็นนานเกินกว่าเวลาที่กำหนด อีกทั้งนักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ในใบงานได้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยแก้ไขถ้อยคำที่เป็นคำสั่งของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน แจกระยะเวลาการทำแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบทุกครั้ง และลดจำนวนโจทย์คำถามในใบงาน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยออกแบบแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องกำหนดให้ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบวัดฯ ตามทฤษฎีของ Eggen and Kauchak (2016) และ Woolfolk (2018) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินความสามารถในการอ่านระดับการสรุปความและระบุความหมายของคำศัพท์ระดับการตีความและวิเคราะห์ความหมายจากบริบท และระดับการ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ประเมินและตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน จากนั้น นำเสนอเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้กระชับ ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ได้กล่าวในข้อ 2.1 ผลการทดลองพบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบปรนัยจับคู่คำศัพท์กับความหมาย จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องกำหนดให้ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการอ่านตามทฤษฎีของบลูม (Bloom's taxonomy as cited in Woolfolk, 2018; Eggen and Kauchak, 2016) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินความสามารถในระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จากนั้น นำเสนอเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้กระชับ ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ได้กล่าวในข้อ 2.1 ผลการทดลองพบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์มีความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.78 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยภายในโรงเรียนได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้ก่อนเริ่มดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (try out) และการเก็บรวบรวมข้อมูล (data collection) ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นความลับและกำหนดใช้นามสมมติแทนชื่อของนักเรียนทุกคนและชื่อจริงของโรงเรียน (Creswell and Guetterman, 2019; Thomas, 2017)

3.2 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยแจ้งเหตุผลของการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยและแนะนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ให้นักเรียนทราบ ตลอดจนให้นักเรียนซักถามขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้และระบุถึงสิทธิของนักเรียนในการถอนตัวออกจากการเข้าร่วมการวิจัยโดยยืนยันว่าไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการให้คะแนนและเกรดในวิชาภาษาไทย (Denscombe, 2017)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (pre-test) โดยให้นักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลา 50 นาที

3.4 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis โดยดำเนินการตามแผน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 6 คาบ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ

3.5 หลังการจัดการเรียนรู้จากข้อ 3.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (post-test) โดยให้นักเรียนเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลา 30 นาที

3.6 Brown ^{and} Abeywickrama (2018) และ Salkind (2017) กล่าวว่า ครูสามารถวัดความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดความสามารถของนักเรียนในการจดจำคำศัพท์และสำนวนภายหลังจากการทดลองจำนวน 2 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกัน 14 วัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้เวลา 30 นาที ภายหลังจากการดำเนินการในข้อ 3.5

3.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์อีกครั้ง โดยใช้เวลา 30 นาที โดยเว้นระยะเวลาจากการทดสอบครั้งแรก 14 วัน (ดังที่ระบุในข้อ 3.6)

3.7 เพื่อหลีกเลี่ยงการจดจำเฉลยคำตอบของนักเรียนซึ่งอาจส่งผลต่ออคติและความลำเอียงในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงไม่ได้แจ้งเฉลยคำตอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเฉลยคำตอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ให้นักเรียนทราบตลอดระยะเวลาการดำเนินการในขั้นตอนที่ 3.1-3.6 ภายหลังเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยในครั้งนี้จึงแจ้งให้นักเรียนทราบ (Kumar, 2019)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นโดยพิจารณาคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขเบื้องต้นของการใช้สถิติทดสอบโดยวิเคราะห์ค่าการแจกแจงความถี่ภายใต้พื้นที่ได้โค้ง (frequency distribution) (Salkind, 2017) พบว่า ผลคะแนนดังกล่าวได้ไม่แจกแจงแบบปกติ (non-normal distribution) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติทดสอบแบบ Non-parametric test โดยได้คำนวณค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัธยฐานจากคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สูตรคำนวณ Wilcoxon test (Cohen et al., 2018)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง “ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” สามารถนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ช่วงเวลา	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อสอบ	ค่ามัธยฐาน (median)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Z	P
ก่อนการทดลอง	28	30	18	9.07	6.05	0.023*
หลังการทดลอง	28	30	21	8.42		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

ช่วงเวลา หลังการทดลอง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อสอบ	ค่ามัธยฐาน (median)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Z	P
ครั้งที่ 1	28	30	23	6.84	13.08	0.062
ครั้งที่ 2	28	30	21	7.06		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยดังที่แสดงในตารางที่ 2 และ 3 แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis สามารถพัฒนาความสามารถในการเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในงานวิจัยครั้งนี้ได้

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ผลการวิจัยพบว่า ค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA แตกต่างกัน โดยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ช่วยแสดงให้เห็นว่าค่าต่าง ๆ มีความ

เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร และเน้นให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเรื่องราวให้ได้ชัดเจน ก่อนทำการคัดเลือกคำ เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละคำ ซึ่งต้องมีความเข้าใจเรื่องราวอย่างชัดเจนก่อนลงมือทำ และเมื่อทำการคัดเลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คุณลักษณะของคำศัพท์เสร็จแล้ว ผู้เรียนย่อมสามารถสรุปเรื่องราวที่ได้อ่านได้แจ่มชัดและเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถจดจำได้นานเพราะได้ลงมืออ่านเรื่องราว เลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คุณลักษณะ ลงมือสร้างตาราง ทำเครื่องหมาย และอภิปรายร่วมกันด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA การอภิปรายเป็นกลยุทธ์สำคัญในกิจกรรมนี้ เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดที่กำลังเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น โดยในการจัดกิจกรรมกลุ่มนั้น จะจัดโดยการแบ่งกลุ่มความสามารถของนักเรียน มีทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มสามารถคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ สอดคล้องกับผลวิจัยของ Mantasiah R. และคณะ (2020) ที่ได้ศึกษาผลของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ โดยใช้เทคนิค Semantic Feature Analysis ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาการเขียนและแปลภาษาอังกฤษจำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งในชั้นเรียน การเขียน และชั้นเรียนการแปล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Riwan Hussein and Fakhir Mohammed (2022) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเรื่องและคำศัพท์ขั้นพื้นฐานในการพัฒนาภาษา กับผู้เรียนระดับประถมจำนวน 23 คน ในประเทศอิรัก ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคแบบ SFA มีประสิทธิภาพอย่างมากในแง่ของการเรียนรู้และการเก็บรักษาคำศัพท์

2. การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เนื่องจากเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA Johnson and Pearson (1978) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมพัฒนาคำศัพท์ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยนักเรียนจัดหมวดหมู่คำศัพท์และแยกแยะความเหมือนและความแตกต่างระหว่างความคิดที่เกี่ยวข้อง และ Johnson, Toms-Bronowski and Pittelman (1981) ระบุกิจกรรมนี้ว่าสะท้อนสมมติฐานความรู้ของการเรียนรู้ นั่นคือ เทคนิคผังกราฟิกแบบ (SFA) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ประโยชน์ในลักษณะหมวดหมู่ของโครงสร้างหน่วยความจำสำหรับคำแต่ละคำและคำในร้อยแก้ว โดยกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหมวดหมู่เทียบเคียงได้ ความสัมพันธ์ระหว่างคำและหมวดหมู่จะแสดงบนตาราง ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ เป็นการแสดงให้เห็นว่าคำต่าง ๆ มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรและเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคำ ใช้ความรู้เดิมของนักเรียนและใช้การอภิปรายเพื่อดึงข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของคำ สอดคล้องกับผลวิจัยของ มนตรี วรารักษ์สัจจะ (2558) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า หลังจากผู้เรียนใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นผังกราฟิกในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์แล้วเกิดความคงทนในการเรียนรู้เมื่อผ่านไปสองสัปดาห์ และเกิดความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นภาโล ตาสาโรจน์ (2553) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบ และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรเลือกเนื้อหาสาระในการสอนให้เหมาะกับเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ต้องการการวิเคราะห์คุณลักษณะเชิงความหมายของคำศัพท์หรือตัวละคร ฉะนั้น การเลือกเนื้อหาสาระที่เอื้อต่อการกำหนดคำศัพท์ คุณลักษณะของคำศัพท์ ให้เหมาะกับเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA เหมาะกับวัยและความสนใจของผู้เรียน ก็จะช่วยให้ออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น และเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ควรศึกษาวิธีการฝึกให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คำศัพท์ เรียนรู้คุณลักษณะเชิงความหมายของคำศัพท์ให้เข้าใจชัดเจนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สามารถนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ไปบูรณาการใช้กับเทคนิคการอ่านอื่นๆ เช่น การอ่านจับใจความ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ หรือใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ในรายวิชาอื่น เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงสามารถใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ร่วมกับศาสตร์ทางการแพทย์ในการช่วยฟื้นฟูผู้ป่วยที่พิการทางสมองในการเรียนรู้คำศัพท์ได้

เอกสารอ้างอิง

รูปแบบบทนำหน้า 150 หน้า , 150 หน้าบทนำ

- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- สมุทร เขื่อนวนิช. (2551). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มนตรี วรารักษ์สัจจะ. (2558). การพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาไล ตาสาโรจน์. (2553). การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ศรัณญา ก้อนกลีบ. (2565). ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis(SFA) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). สถิติ O-NET ย้อนหลัง.
<https://www.niets.or.th/th/content/view/11821>
- Denscombe, M. (2017). *The Good Research for Small-Scale Social Research Projects*. 6th ed. London: Open University Press, McGraw-Hill Education.
- Bryman, A. (2016). *Social Research Methods*. (5th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Cohen et al., (2018). *Research Methods in Education*. (8th ed.). London: Routledge
- Creswell, J. W. & Guetterman, T. C. (2019). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. (6th ed.). New York: Pearson Education.
- Eggen, P. D. & Kauchak, D. P. (2016). *Educational Psychology: Windows on Classrooms*. (10th ed.).

ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA และเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ เป็นแบบปรนัยชนิดจับคู่คำศัพท์กับความหมาย จำนวน 10 ข้อ และแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA จำนวน 3 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล จำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าสำคัญของความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon test ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความคงทนของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA, ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ, ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

Effects of Using a Semantic Feature Analysis Graphic Organizer on Reading Comprehension Abilities and Vocabulary Learning Retention of Fourth-Year Elementary School Students

ABSTRACT

This article aimed to evaluate effects of using a Semantic Feature Analysis (SFA) graphic organizer teaching technique on reading comprehension abilities and vocabulary learning retention of fourth-year elementary school students by comparing the median score of the reading comprehension abilities and vocabulary learning retention prior to and after learning by following the SFA technique. The target population was 28 students who studied in year-4 elementary school level in the second academic year 2023 at Wittayaprachapat (pseudonym), Bangkok, Thailand. The students were selected to participate in the research by means of a purposive sampling method. Research instruments for data collection were a reading comprehension abilities test and the vocabulary academic achievement test. The reading comprehension abilities test was a multiple-choice test which consisted of 30 question items. The vocabulary academic achievement test comprised 2 parts; part 1 was a matching exam which had 20 items, and part 2 was a multiple-choice test which had 10 question items. The instruments for the experiment were 6 lesson plans designed following the SFA technique. Each lesson plan designed for 2 teaching sessions; a session comprised 50 minutes. The research was undertaken for 3 weeks, 4 sessions per week, a total of 12 sessions. The numerical data were analysed to check median score and standard deviation. Additionally, the research results were examined to check statistical significance by using Wilcoxon test. The research findings showed that the median of reading comprehension abilities was higher than prior to the experiment at the 0.05 level of significance. Additionally, the comparison of the median score of vocabulary academic achievement after the experiment between the first and second times had not a difference at the 0.05 level of significance.

Keywords: Semantic Feature Analysis (SFA) Graphic Organizer, Reading Comprehension Abilities, Vocabulary Learning Retention, Fourth-Year Elementary Students

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นสังคมของข่าวสาร วิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจ และสื่อ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ความหมายกันได้อย่างถูกต้อง การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นผู้มีทักษะในการอ่าน หรือ ความสามารถในการอ่าน คือ สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้องและอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูลได้กว้างไกล และทันสมัยกว่าผู้อื่นที่ขาดทักษะในด้านการอ่าน (วรรณ โสมประยูร, 2544) และทักษะการอ่านที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งก็คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่ง สมุทฺธ เชนเชาวนิช (2551) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การที่ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำ เพราะผู้อ่านใช้ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ สามารถจับใจความสำคัญๆ ได้แยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อย ประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ หรือตัดทิ้งไปได้ สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ มีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด สรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วอย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ ใช้วิจารณ์ญาณของตนเอง พิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ถ่ายโอน หรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะ

โดยการอ่านเพื่อความเข้าใจ จัดว่าเป็นการพัฒนาความรู้เดิมของนักเรียนที่มีอยู่แล้วก่อนเรียน โดยนักเรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน นำมาผนวกเข้ากับความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมของตนที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ความรู้ใหม่จากการใช้ความรู้เดิมของตนเป็นพื้นฐาน ความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่ในสมองกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความรู้ทางด้านคำศัพท์กับการใช้ความคิดและเหตุผลในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านั้นก็จะถูกกระตุ้นให้ทำงานด้วยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่ มาช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Ruddell, 2005) จากการศึกษาพบว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะที่สำคัญ ที่จะทำให้อ่านประเมิน ตีความ แยกแยะประเด็น จับใจความสำคัญ รวมถึงเกิดความเข้าใจและเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการผนวกความรู้และประสบการณ์ของตนที่มีอยู่เข้ากับเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงเป็นทักษะที่สำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ได้

อนึ่ง เมื่อพิจารณาจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ และการสนทนากับครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ภาษาไทย พบว่า ในสาระที่ 1 การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีปัญหาเรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากอ่านแล้วไม่สามารถสรุปเนื้อหา สาระสำคัญ ประเด็นหลัก ประเด็นย่อย ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง รวมถึงนักเรียนยังมีปัญหาในการจดจำคำศัพท์ เนื่องจากไม่สามารถจดจำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วได้หรือจดจำได้เพียงเล็กน้อย และจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2564) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.15 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยอาจเป็นผลมาจากเนื้อหาที่เรียนด้วยในส่วนหนึ่ง หรือเป็นผลจากรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ขาดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูล และเลือกเอาวิธีการสอนด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความและคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน เป็นกระบวนการที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกหมวดหมู่หรือหัวข้อสำหรับการวิเคราะห์ การวิเคราะห์คุณลักษณะเชิงความหมาย การวิเคราะห์คำศัพท์ การใส่เครื่องหมายในตาราง รวมถึงการร่วมกันอภิปราย ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ทำให้เกิดความมีส่วนร่วม และเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเพื่อนๆ ในชั้นเรียน

เทคนิคการจัดการเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis (SFA) ได้มีผู้ศึกษาวิจัยในต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น (Mantasiah R., Yusri and Jufri, 2020) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยใช้เทคนิค Semantic Feature Analysis ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาการเขียนและแปลภาษา

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

อังกฤษจำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งในชั้นเรียน การเขียน และชั้นเรียนการแปล และ (Riwan Hussein and Fakhir Mohammed, 2022) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเรื่องและคำศัพท์ขั้นพื้นฐานในการพัฒนาภาษา กับผู้เรียนระดับประถมจำนวน 23 คน ในประเทศอิรัก ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคแบบ SFA มีประสิทธิภาพอย่างมากในแง่ของการเรียนรู้และการเก็บรักษาคำศัพท์ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ เกี่ยวกับการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ยังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มาปรับใช้กับการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ สำหรับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ซึ่งประกอบด้วย

1. เพื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA
2. เพื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง *ฉบับแก้ไข พ.ร.บ. ๒๕๖๖*
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SFA ภายหลังการทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research design) โดยเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายใน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ซึ่งออกแบบการวิจัยแบบ one group pre-test and post-test intervention (Cohen et al, 2018) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

et al.,

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

เนื่องจากผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนภายในห้องเรียนซึ่งถูกกำหนดรายชื่อ จำนวนนักเรียน และตารางสอนโดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) ซึ่งทำให้งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นแบบ field experiment ดังนั้น จึงกำหนดนักเรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) ในงานวิจัยครั้งนี้ (Salkind, 2017) โดยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้อง ป.4/2 จำนวน 28 คน ที่ศึกษาในภาคการศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2566 ณ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

โรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) กรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกนักเรียนทั้งสองห้องแบบเจาะจง (purposive sampling) (Creswell and Guetterman, 2019) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวโดยจำแนกตามเพศและสัดส่วนของเกรดในวิชาภาษาไทยดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจำแนกตามเพศและร้อยละของเกรดในวิชาภาษาไทย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566 (N=28)

เพศ	จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 4		จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 3		จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนที่ได้เกรด 2	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	8	47.06	6	35.29	3	17.65
หญิง	5	45.45	4	36.36	2	18.18

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดมีดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ซึ่งมีรายละเอียดมีดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีจำนวน 3 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 คาบ

ภายหลังจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนความสอดคล้องของตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล แล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจคำสั่งของกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นการวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา นอกจากนี้ นักเรียนใช้เวลาอภิปรายเพื่อระดมความคิดเห็นนานเกินกว่าเวลาที่กำหนด อีกทั้งนักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ในใบงานได้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยแก้ไขถ้อยคำที่เป็นคำสั่งของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน แจกระยะเวลาการทำแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบทุกครั้ง และลดจำนวนโจทย์คำถามในใบงาน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยออกแบบแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องกำหนดให้ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบวัดฯ ตามทฤษฎีของ Eggen and Kauchak (2016) และ Woolfolk (2018) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินความสามารถในการอ่านระดับการสรุปความและระบุความหมายของคำศัพท์ระดับการตีความและวิเคราะห์ความหมายจากบริบท และระดับการ

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ประเมินและตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน จากนั้น นำเสนอเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้กระชับ ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ได้กล่าวในข้อ 2.1 ผลการทดลองพบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบปรนัยจับคู่คำศัพท์กับความหมาย จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องกำหนดให้ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการอ่านตามทฤษฎีของบลูม (Bloom's taxonomy as cited in Woolfolk, 2018; Eggen and Kauchak, 2016) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินความสามารถในระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จากนั้น นำเสนอเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เมื่อปรับปรุงแก้ไขภาษาให้กระชับ ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ได้กล่าวในข้อ 2.1 ผลการทดลองพบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์มีความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.78 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาประชาพัฒน์ (นามสมมติ) ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยภายในโรงเรียนได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้ก่อนเริ่มดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (try out) และการเก็บรวบรวมข้อมูล (data collection) ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นความลับและกำหนดใช้นามสมมติแทนชื่อของนักเรียนทุกคนและชื่อจริงของโรงเรียน (Creswell and Guetterman, 2019; Thomas, 2017)

3.2 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยแจ้งเหตุผลของการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยและแนะนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ให้นักเรียนทราบ ตลอดจนให้นักเรียนซักถามขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้และระบุถึงสิทธิของนักเรียนในการถอนตัวออกจากการเข้าร่วมการวิจัยโดยยืนยันว่าไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการให้คะแนนและเกรดในวิชาภาษาไทย (Denscombe, 2017)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (pre-test) โดยให้นักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลา 50 นาที

3.4 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis โดยดำเนินการตามแผน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 6 คาบ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ

3.5 หลังการจัดการเรียนรู้จากข้อ 3.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (post-test) โดยให้นักเรียนเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายตอบคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลา 30 นาที

3.6 Brown ^{and} Abeywickrama (2018) และ Salkind (2017) กล่าวว่า ครูสามารถวัดความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดความสามารถของนักเรียนในการจดจำคำศัพท์และสำนวนภายหลังจากการทดลองจำนวน 2 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกัน 14 วัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้เวลา 30 นาที ภายหลังจากการดำเนินการในข้อ 3.5

3.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์อีกครั้ง โดยใช้เวลา 30 นาที โดยเว้นระยะเวลาจากการทดสอบครั้งแรก 14 วัน (ดังที่ระบุในข้อ 3.6)

3.7 เพื่อหลีกเลี่ยงการจดจำเฉลยคำตอบของนักเรียนซึ่งอาจส่งผลต่ออคติและความลำเอียงในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงไม่ได้แจ้งเฉลยคำตอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเฉลยคำตอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ให้นักเรียนทราบตลอดระยะเวลาการดำเนินการในขั้นตอนที่ 3.1-3.6 ภายหลังเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยในครั้งนี้จึงแจ้งให้นักเรียนทราบ (Kumar, 2019)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นโดยพิจารณาคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขเบื้องต้นของการใช้สถิติทดสอบโดยวิเคราะห์ค่าการแจกแจงความถี่ภายใต้พื้นที่ได้โค้ง (frequency distribution) (Salkind, 2017) พบว่า ผลคะแนนดังกล่าวได้ไม่แจกแจงแบบปกติ (non-normal distribution) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติทดสอบแบบ Non-parametric test โดยได้คำนวณค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัธยฐานจากคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สูตรคำนวณ Wilcoxon test (Cohen et al., 2018)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง “ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” สามารถนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis

การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประจำปี 2567

ช่วงเวลา	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อสอบ	ค่ามัธยฐาน (median)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Z	P
ก่อนการทดลอง	28	30	18	9.07	6.05	0.023*
หลังการทดลอง	28	30	21	8.42		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis ระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

ช่วงเวลา หลังการทดลอง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ข้อสอบ	ค่ามัธยฐาน (median)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Z	P
ครั้งที่ 1	28	30	23	6.84	13.08	0.062
ครั้งที่ 2	28	30	21	7.06		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยดังที่แสดงในตารางที่ 2 และ 3 แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis สามารถพัฒนาความสามารถในการเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในงานวิจัยครั้งนี้ได้

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ผลการวิจัยพบว่า ค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA แตกต่างกัน โดยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ช่วยแสดงให้เห็นว่าค่าต่าง ๆ มีความ

เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร และเน้นให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเรื่องราวให้ได้ชัดเจน ก่อนทำการคัดเลือกคำ เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละคำ ซึ่งต้องมีความเข้าใจเรื่องราวอย่างชัดเจนก่อนลงมือทำ และเมื่อทำการคัดเลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คุณลักษณะของคำศัพท์เสร็จแล้ว ผู้เรียนย่อมสามารถสรุปเรื่องราวที่ได้อ่านได้แจ่มชัดและเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถจดจำได้นานเพราะได้ลงมืออ่านเรื่องราว เลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คุณลักษณะ ลงมือสร้างตาราง ทำเครื่องหมาย และอภิปรายร่วมกันด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA การอภิปรายเป็นกลยุทธ์สำคัญในกิจกรรมนี้ เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดที่กำลังเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น โดยในการจัดกิจกรรมกลุ่มนั้น จะจัดโดยการแบ่งกลุ่มความสามารถของนักเรียน มีทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มสามารถคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ สอดคล้องกับผลวิจัยของ Mantasiah R. และคณะ (2020) ที่ได้ศึกษาผลของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ โดยใช้เทคนิค Semantic Feature Analysis ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาการเขียนและแปลภาษาอังกฤษจำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งในชั้นเรียน การเขียน และชั้นเรียนการแปล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Riwan Hussein and Fakhir Mohammed (2022) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเรื่องและคำศัพท์ขั้นพื้นฐานในการพัฒนาภาษา กับผู้เรียนระดับประถมจำนวน 23 คน ในประเทศอิรัก ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคแบบ SFA มีประสิทธิภาพอย่างมากในแง่ของการเรียนรู้และการเก็บรักษาคำศัพท์

2. การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis มีค่ามัธยฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภายหลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เนื่องจากเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA Johnson and Pearson (1978) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมพัฒนาคำศัพท์ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยนักเรียนจัดหมวดหมู่คำศัพท์และแยกแยะความเหมือนและความแตกต่างระหว่างความคิดที่เกี่ยวข้อง และ Johnson, Toms-Bronowski and Pittelman (1981) ระบุกิจกรรมนี้ว่าสะท้อนสมมติฐานความรู้ของการเรียนรู้ นั่นคือ เทคนิคผังกราฟิกแบบ (SFA) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ประโยชน์ในลักษณะหมวดหมู่ของโครงสร้างหน่วยความจำสำหรับคำแต่ละคำและคำในร้อยแก้ว โดยกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหมวดหมู่เทียบเคียงได้ ความสัมพันธ์ระหว่างคำและหมวดหมู่จะแสดงบนตาราง ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ เป็นการแสดงให้เห็นว่าคำต่าง ๆ มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรและเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคำ ใช้ความรู้เดิมของนักเรียนและใช้การอภิปรายเพื่อดึงข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของคำ สอดคล้องกับผลวิจัยของ มนตรี วรารักษ์สัจจะ (2558) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า หลังจากผู้เรียนใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นผังกราฟิกในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์แล้วเกิดความคงทนในการเรียนรู้เมื่อผ่านไปสองสัปดาห์ และเกิดความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นภาโล ตาสาโรจน์ (2553) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบ และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรเลือกเนื้อหาสาระในการสอนให้เหมาะกับเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ต้องการการวิเคราะห์คุณลักษณะเชิงความหมายของคำศัพท์หรือตัวละคร ฉะนั้น การเลือกเนื้อหาสาระที่เอื้อต่อการกำหนดคำศัพท์ คุณลักษณะของคำศัพท์ ให้เหมาะกับเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA เหมาะกับวัยและความสนใจของผู้เรียน ก็จะช่วยให้ออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น และเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ควรศึกษาวิธีการฝึกให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ วิเคราะห์คำศัพท์ เรียนรู้คุณลักษณะเชิงความหมายของคำศัพท์ให้เข้าใจชัดเจนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สามารถนำเทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ไปบูรณาการใช้กับเทคนิคการอ่านอื่นๆ เช่น การอ่านจับใจความ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ หรือใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ในรายวิชาอื่น เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงสามารถใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ SFA ร่วมกับศาสตร์ทางการแพทย์ในการช่วยฟื้นฟูผู้ป่วยที่พิการทางสมองในการเรียนรู้คำศัพท์ได้

เอกสารอ้างอิง

รูปแบบบทนำหน้า 150 หน้า , 150 หน้าบทนำ

- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- สมุทร เขื่อนวนิช. (2551). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มนตรี วรารักษ์สัจจะ. (2558). การพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาไล ตาสาโรจน์. (2553). การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ศรัณญา ก้อนกลีบ. (2565). ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกแบบ Semantic Feature Analysis(SFA) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). สถิติ O-NET ย้อนหลัง. <https://www.niets.or.th/th/content/view/11821>
- Denscombe, M. (2017). *The Good Research for Small-Scale Social Research Projects*. 6th ed. London: Open University Press, McGraw-Hill Education.
- Bryman, A. (2016). *Social Research Methods*. (5th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Cohen et al., (2018). *Research Methods in Education*. (8th ed.). London: Routledge
- Creswell, J. W. & Guetterman, T. C. (2019). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. (6th ed.). New York: Pearson Education.
- Eggen, P. D. & Kauchak, D. P. (2016). *Educational Psychology: Windows on Classrooms*. (10th ed.).

- Essex: Pearson Education.
- Robson, C. & McCartan, K. (2016). *Real World Research: A Resource for Users of Social Research Methods in Applied Settings*. (4th ed.). London: John Wiley & Sons.
- Thomas, G. (2017). *How to do your research project: a guide for students*. (3rd ed.). London: SAGE Publications.
- Woolfolk, A., (2018). *Educational psychology: global edition*. (14th ed.). Essex: Pearson Education.
- Salkind, N. J., 2017. *Statistics for people who (think about) hate Statistics*. 6th ed. London: SAGE Publications.
- Kumar, R., 2019. *Research methodology: a step-by-step guide for beginners*. 5th ed. London: SAGE Publications.
- Ruddell, M. R. (2005). *Teaching Content Reading and Writing*. (4th ed.). New York: John Wiley & Sons Canada, Ltd.
- Gunning, T. G. (2014). *Creating Literacy Instruction for All Students*. United States of America : Pearson Education Limited
- Mantasiah, R. & Yusri & Jufri. (2020). *Semantic Feature Analysis Model: Linguistics Approach in Foreign Language Learning Material Development*. International Journal of Instruction, Vol.13 (No.1), 185-196. <https://doi.org/10.29333/iji.2020.13112a>
- Rewan Rashid Hussein & Fakhir Omar MohammedThe. (2022). *Effect of Semantic Feature Analysis on EFL Primary Learners' Word Awareness*. Humanities Journal of University of Zakho, Vol. 10 (No. 3), 884– 897. <https://doi.org/10.26436/hjuoz.2022.10.3.812>
- Johnson, D.D., Toms-Bronowski, & Pittelman, S.D. (1982). *A investigator of the effectiveness of semantic mapping and semantic feature analysis with intermediate grade children (Program Report)*. Madison, WI : University of Wisconsin, Center for Education Reasearch, November.
- Johnson, D.D., & Pearson, P.D. (1978). *Teaching Reading Vocabulary*. New York : Holt, Rinehart, and Winston
- Brown, H. D. and Abeywickrama, P. (2018). *Language assessment: principles and classroom practices*. 3rd ed. New York: Pearson Education.

- Essex: Pearson Education.
- Robson, C. & McCartan, K. (2016). *Real World Research: A Resource for Users of Social Research Methods in Applied Settings*. (4th ed.). London: John Wiley & Sons.
- Thomas, G. (2017). *How to do your research project: a guide for students*. (3rd ed.). London: SAGE Publications.
- Woolfolk, A., (2018). *Educational psychology: global edition*. (14th ed.). Essex: Pearson Education.
- Salkind, N. J., 2017. *Statistics for people who (think about) hate Statistics*. 6th ed. London: SAGE Publications.
- Kumar, R., 2019. *Research methodology: a step-by-step guide for beginners*. 5th ed. London: SAGE Publications.
- Ruddell, M. R. (2005). *Teaching Content Reading and Writing*. (4th ed.). New York: John Wiley & Sons Canada, Ltd.
- Gunning, T. G. (2014). *Creating Literacy Instruction for All Students*. United States of America : Pearson Education Limited
- Mantasiah, R. & Yusri & Jufri. (2020). *Semantic Feature Analysis Model: Linguistics Approach in Foreign Language Learning Material Development*. International Journal of Instruction, Vol.13 (No.1), 185-196. <https://doi.org/10.29333/iji.2020.13112a>
- Rewan Rashid Hussein & Fakhir Omar MohammedThe. (2022). *Effect of Semantic Feature Analysis on EFL Primary Learners' Word Awareness*. Humanities Journal of University of Zakho, Vol. 10 (No. 3), 884– 897. <https://doi.org/10.26436/hjuoz.2022.10.3.812>
- Johnson, D.D., Toms-Bronowski, & Pittelman, S.D. (1982). *A investigator of the effectiveness of semantic mapping and semantic feature analysis with intermediate grade children (Program Report)*. Madison, WI : University of Wisconsin, Center for Education Reasearch, November.
- Johnson, D.D., & Pearson, P.D. (1978). *Teaching Reading Vocabulary*. New York : Holt, Rinehart, and Winston
- Brown, H. D. and Abeywickrama, P. (2018). *Language assessment: principles and classroom practices*. 3rd ed. New York: Pearson Education.